

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ

блок дисциплін вільного вибору

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Викладання блоку дисциплін забезпечується кафедрою психології

СТРУКТУРА БЛОКУ

2023-2024 н.р.	2024-2025 н.р.
<i>Психологічний супровід процесу одужання</i> автор-викладач: <i>проф. Хомуленко Т.Б.</i>	<i>Сучасні психотехнології арт-терапії</i> автор-викладач: <i>проф. Фоменко К.І.</i>
<i>Організаційна та економічна психологія</i> автор-викладач: <i>доц. Поденко А.В.</i>	<i>Сімейне консультування</i> автор-викладач: <i>проф. Крамченкова В.О.</i>
<i>Англомовна психологічна література</i> автор-викладач: <i>доц. Кузнецов О.І.</i>	

Психологічний супровід процесу одужання

Унікальний авторський
курс доктора
психологічних наук,
професора
Хомуленко Тамари
Борисівни, присвячений
вивченню психотехнологій
супроводу процесу
одужання й відновлення
фізичного та психічного
здоров'я

Мета:
формування здатності
здійснювати
консультативну,
психокорекційну,
психотерапевтичну
діяльність, спрямовану
на забезпечення
життєвих стратегій
благополуччя
особистості

Завдання:

- Формування здатності діагностувати психосоматичну симптоматику та оцінювати особливості психоімунологічних феноменів нормального функціонування.
- Формування здатності застосовувати, модифікувати та створювати програми розвитку та психокорекції психосоматичних феноменів тілесного Я.
- Формування здатності застосовувати та модифікувати сучасні оздоровчі психотехнології з урахуванням потреб клієнта.

Тематичний зміст:

- **Тема 1.** Культурно-історичний підхід до аналізу феноменів здоров'я.
- **Тема 2.** Взаємозв'язок психологічних характеристик особистості та імунологічних параметрів.
- **Тема 3.** Прикладна психоімунологія.
- **Тема 4.** Оздоровчі психотехнології в роботі з різними категоріями клієнтів

У процесі засвоєння матеріалів курсу здобувачі освіти знайомляться та оволодівають рядом авторських психотехнологій діагностичного, розвивального, психокорекційного характеру, які пройшли процедури верифікації, апробації та оприлюднення у навчально-методичних посібниках, провідних фахових виданнях України:

- Хомуленко Т.Б. Психосоматика: культурно-історичний підхід. Навчально-методичний посібник. Харьков: Издатель“Діса плюс”, 2015, – 264 с.
- Хомуленко Т.Б. Психотехнології саморегуляції тілесного. – Навч.-метод. посіб. Харків: «Діса плюс», 2017. – 44 с.
- Хомуленко Т.Б. Історія психології: психосоматичний підхід: навч.-метод. посіб. Харків: Вид-во «Діса плюс», 2016.
- Хомуленко Т.Б., Крамченкова В.О. Методика проєктивної діагностики тілесного Я. Науковий вісник Херсонського державного університету. – Серія «Психологічні науки». – Херсон, 2016. – Вип. 5 С. 39–45
- Хомуленко Т.Б., Кузнецов О.І. Психосоматична трансформаційна гра «Шлях до філософського каменю та її вплив на ефективність функціонування тілесного Я» ХНУ ім. В.Н. Каразіна «Психологічне консультування і психотерапія», випуск 9, 2018, с. 23-24. (анг. м.)
- Хомуленко Т.Б., Фоменко К.І., Миронович Б.С. Сематичний диференціал «Ставлення до тіла» ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ (каталог психотехнологій; тези доповідей): матеріали III міжрегіональної наук.-практ. конф. (м. Харків, 26 жовтня 2019 р., ХНПУ імені Г.С. Сковороди). Харків: Діса плюс, 2019. 248с.
- Хомуленко Т.Б., Крамченкова В.О, Фоменко К.І., Я.Л. Обухов-Козаровицький. Комплекс прийомів імагинативної психотерапії тіла в оздоровчій психотехнології «РІК»: ефективність та особливості застосування. ХНУ ім. В.Н. Каразіна «Психологічне консультування і психотерапія», випуск 10, 2020, (анг. м.)
- Хомуленко Т.Б., Крамченкова В.О. Туркова Д.М., Лесніченко Н.П. Методика діагностики тілесного локусу контролю. Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Психологія. Вип. 62, – Харків: ХНПУ, 2019. – 262 с, .

Викладачі і їх контакти:

- *Хомуленко Тамара Борисівна*,
доктор психологічних наук, професор,
хавідувач кафедри психології
ХНПУ імені Г. С. Сковороди,
адреса для консультацій:
kpp.khnpu@gmail.com
- **Консультації:** за графіком та/або
дистанційно (е-пошта)

ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

- В ході вивчення дисципліни у здобувачів поглиблюються знання про психологічні особливості організаційної та функціональної структури організації; психологічні особливості індивідуальної та групової поведінки в організації; методи психологічного впливу в системах управління організацією; психологічний зміст організаційної культури. Курс також спрямований на формування компетентності у використанні резервів розвитку персоналу організації, володінні методами організації та проведення комплексних психологічних досліджень у виробничо-управлінській сфері; розробці та проведенні відповідних тренінгових програм компетентності і росту.

Мета:
формування у майбутніх психологів системи знань про організацію як соціальну систему, зокрема психологічного компоненту даної системи; вмінь та навичок в сфері організації та проведення психологічних досліджень і тренінгових програм в організації

Завдання:

- - формування уявлення щодо психологічних особливостей індивідуальної та групової поведінки в організації;
- - формування розуміння соціально-психологічних явищ, які присутні в організаційній системі;
- - розвиток вміння використовувати знання при розв'язанні конкретних психологічних завдань в організації.

Тематичний зміст:

- **Тема 1.** Вступ до психології організацій
- **Тема 2.** Психологічна характеристика динаміки та структури організації
- **Тема 3.** Влада як системоутворююча категорія організаційної психології
- **Тема 4.** Соціально-психологічна характеристика організації
- **Тема 5.** Особливості спілкування в організації
- **Тема 6.** Суб'єкт організаційної діяльності і організаційна поведінка
- **Тема 7.** Імідж організації

Форми та методи навчання

- Форми організації вивчення дисципліни: аудиторні (лекційні, семінарсько-практичні заняття) та позааудиторні (самостійна робота) заняття.
- Методи навчання, які використовуються під час вивчення дисципліни: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусії, практична робота.

Форми та методи контролю

- Початковий (опитування), поточний (захист дослідного міні-проекту), підсумковий (тестування).

Викладачі і їх контакти:

- *Поденко Антон Володимирович*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології ХНПУ імені Г. С. Сковороди, т. +380661446635, адреса для консультацій: pav7@ukr.net
- **Консультації:** за графіком та/або дистанційно (Viber/e-пошта)

АНГЛОМОВНА ПСИХОЛОГІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

- В ході вивчення дисципліни у здобувачів поглиблюються знання про англomовну психологічну термінологію. У результаті вивчення дисципліни здобувачі здатні коректно перекладати власні матеріали власних публікацій на англійську мову з метою їх опублікування у зарубіжних виданнях, а також готувати доповіді для конференцій англійською мовою, розуміти зміст прочитаного у зарубіжній психологічній літературі

Мета:
оволодіння англomовною психологічною термінологією і формування компетентності з перекладу з української на англійську мову власних текстових матеріалів (анотацій до статей, статей, тез доповідей тощо)

Завдання:

- - набуття здобувачами обізнаності в англomовній психологічній термінології;
- - розвиток здатності до написання англomовних психологічних текстів.

Тематичний Зміст:

Тема 1. Англомовна психологічна лексика.

- Специфіка англомовної психологічної лексики. Усна та писемна англомовна психологічна лексика. Підготування усної доповіді на конференцію англійською мовою.

Тема 2. Наукова англомовна психологічна термінологія.

- Англомовна психологічна термінологія за різними галузями. Практика читання та перекладу англомовних оригінальних психологічних текстів.

Тема 3. Написання анотації та статті з психології англійською мовою.

- Англомовна анотація до статті: правила та приклади. Подання предмету, мети і завдань дослідження. Опис вибірки та методів дослідження. Виклад результатів дослідження та їх обговорення. Формулювання висновків дослідження. Оформлення списку літератури згідно APA.

- **Форми та методи навчання**
- Форми організації вивчення дисципліни: аудиторні (лекційні, практичні заняття) та позааудиторні (самостійна робота) заняття.
- Методи навчання, які використовуються під час вивчення дисципліни: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусії, практична робота.
- **Форми та методи контролю**
- Початковий (опитування), поточний (захист дослідного міні-проекту), підсумковий (тестування).

Викладачі і їх контакти:

- *Кузнецов Олексій Ігоревич*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології ХНПУ імені Г. С. Сковороди, т. 097 166 02 61, адреса для консультацій: o.kuznetsov@seznam.cz
- **Консультації:** за графіком та/або дистанційно (Viber/е-пошта)

СУЧАСНІ ПСИХОТЕХНОЛОГІЇ АРТ-ТЕРАПІЇ

- В ході вивчення дисципліни у здобувачів поглиблюється обізнаність про сучасні підходи, форми, методи, техніки та прийоми арт-терапії. У ході вивчення дисципліни студенти мають змогу ознайомитись із такими сучасними напрямками арт-терапії, як пісочна арт-терапія, пісочна анімація, кіно-терапія, тканинна терапія, маско-терапія, мандало-терапія, лялько-терапія, а також новітніми психотехніками у таких традиційних різновидах арт-терапія, як казкотерапія, танцювальна терапія, ізо-терапія та кольоротерапія

Мета:
формування теоретичної
обізнаності та
методичної озброєності
у використанні сучасних
арт-терапевтичних
психотехнологій

Завдання:

- - набуття здобувачами знань про особливості сучасних психотехнологій арт-терапії;
- - методична підготовка здобувачів до застосування арт-терапевтичних психотехнологій у майбутній практичній діяльності з клієнтом;
- - формування здатностей до використання арт-терапії як самостійного напрямку роботи з клієнтом.

Тематичний ЗМІСТ:

Тема 1. Сучасні психотехнології художньої творчості.

- Новітні методи і прийоми ізо-терапії. Особливості впровадження мандало-терапії. Кольоротерапія.

Тема 2. Сучасні психотехнології пісочної терапії.

- Юнгіанська пісочна терапія: концептуальні положення та методологія
- Концептуальні засади юнгіанської пісочної терапії. Архетипи і символи у пісочній терапії. Вимоги до пісочного інструментарію. Динаміка психотерапевтичного процесу у пісочній терапії. Методи пісочної терапії. Технології, методи і вправи у пісочній терапії. Психотехнології пісочної анімації. Пісочна анімація як засіб психотерапевтичного впливу.

Тема 3. Кінотерапія у практичній діяльності психолога.

- Концептуально-методологічні засади кіно терапії. Сутність кіно терапії. Фільмотерапія. Мультиплякаційна терапія. Методи і прийоми кіно терапії. Кіноотерапія в індивідуальному консультуванні різних категорій клієнтів.

Тема 4. Декоративно-прикладне мистецтво у психотехнологіях арт-терапії.

- Тканинна терапія. Маско-терапія. Лялько-терапія.

Тема 5. Ігрові і танцювальні психотехнології.

- Новітніми психотехніками казкотерапія. Ігротерапія. Теоретичні основи танцювальної терапії.

- **Форми та методи навчання**
- Форми організації вивчення дисципліни: аудиторні (лекційні, семінарсько-практичні заняття) та позааудиторні (самостійна робота) заняття.
- Методи навчання, які використовуються під час вивчення дисципліни: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусії, практична робота, пошукова робота із застосуванням різних джерел інформації, моделювання ситуацій, ділова гра, виготовлення просвітницьких буклетів, тестування.
- **Форми та методи контролю**
- Початковий (опитування), поточний (доповіді, захист програм), підсумковий (тестування).

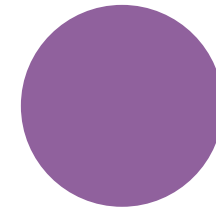

- *Фоменко Карина Ігорівна*,
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
ХНПУ імені Г. С. Сковороди,
т. 097 166 02 61, адреса для консультацій:
karinafomenko1985@gmail.com.
- **Консультації:** за графіком та/або дистанційно
(Viber/е-пошта)

Викладачі і їх контакти:

СІМЕЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

- В ході вивчення дисципліни у здобувачів поглиблюються знання про механізми та закономірності функціонування й розвиток сім'ї як соціальної системи, формуються навички психологічного обстеження сім'ї, сімейного консультування у структурі надання професійної психологічної допомоги.

Мета:

формування розвитку системного психологічного мислення щодо практичної роботи з сім'єю, формування у майбутніх психологів науково обґрунтованих, цілісних уявлень про психологічні особливості сучасної сім'ї та опанування психотехніками різних напрямків, що застосовуються в практиці сімейного консультування та психотерапії, розвиток професійної компетентності психологів з підготовки, організації та надання психологічної допомоги сім'ї

Завдання:

- формування знань про порушення психологічного здоров'я сім'ї та патологічні форми сімейного функціонування
- вивчення методологічних принципів та методів дослідження сім'ї в структурі консультативної та психотерапевтичної роботи з сім'єю;
- формування знань про механізми та особливості консультування й психотерапії сім'ї на різних етапах її розвитку;
- формування навичок володіння базисними психотехнічними засобами та спеціальними інтервенційними техніками провідних напрямків сімейної психотерапії та консультування з основних типів сімейних проблем

Тематичний зміст:

- Тема 1. Сімейне консультування як напрям практичної діяльності психолога: основні принципи та механізми .
- Тема 2. Порушення психологічного здоров'я сім'ї в основних сферах життєдіяльності як джерело психічної травматизації.
- Тема 3. Психодинамічний напрямок у сімейному консультуванні.
- Тема 4. Когнітивно-поведінковий напрямок у сімейному консультуванні.
- Тема. 5. Гуманістично-екзистанційний напрямок у сімейному консультуванні.
- Тема 6. Системні моделі допомоги сім'ї.
- Тема 7. Застосування психотехнік для дослідження та корекції сім'ї у практиці сімейного консультування.

Форми та методи навчання

- Форми організації вивчення дисципліни: аудиторні (лекційні, практичні заняття) та позааудиторні (самостійна робота) заняття.
- Методи навчання, які використовуються під час вивчення дисципліни: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусії, практична робота, пошукова робота із застосуванням різних джерел інформації, моделювання ситуацій, ділова гра, виготовлення просвітницьких буклетів, тестування.

Форми та методи контролю

- Початковий (опитування), поточний (доповіді, захист дослідного міні-проекту), підсумковий (тестування).

Викладачі і їх контакти:

- *Крамченкова Віра Олександрівна*,
доктор психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
ХНПУ імені Г. С. Сковороди,
т. +380936519392 (Viber),
адреса для консультацій:
kramchenkova@ukr.net
- **Консультації:** за графіком та/або
дистанційно (Viber/е-пошта)

